

Sygn. akt V ACa 485/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2023 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SA Edyta Jefimko

Protokolant: Gabriela Kaszuba

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2023 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa R.

przeciwko K. K.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 15 listopada 2021 r., sygn. akt IV C 1557/19

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Edyta Jefimko

V ACa 485/22

UZASADNIENIE

R.wniósł o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwany K. K. ma zapłacić na jego rzecz kwotę 170.484,67 zł, na którą składają się:

- a) kwota 167.505,30 tytułem kapitału,
- b) kwota 1.630,15 zł tytułem odsetek umownych naliczonych za okres od dnia 10.07.2018 do dnia 17.02.2019,
- c) kwota 1.349,22 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie, naliczonych od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia 18.02.2019 r. do dnia 31.03.2019 r., tj. do dnia poprzedzającego wystawienie wyciągu z ksiąg bankowych, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie naliczonymi od kwoty kapitału kredytu za okres od dnia wystawienia wyciągu z ksiąg bankowych, tj. od dnia 1 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty.

Ewentualnie powód wniósł o rozpoznanie sprawy w postępowaniu upominawczym.

Natomiast w przypadku przekazania sprawy do rozpoznania w trybie zwykłym, domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanego kwoty dochodzonej pozwem oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu złożonego pozwu powód podał, że zawarł w dniu 27 lutego 2008 r. z pozwanym umowę o kredyt hipoteczny nr (...), na podstawie której zobowiązał się udzielić pozwanemu kredytu na zakup lokalu mieszkalnego na rynku pierwotnym. Pozwany nie wywiązywał się należycie ze swoich zobowiązań, dotyczących spłaty części rat kredytu, w związku z czym powód wypowiedział mu umowę i wystąpił z roszczeniami o zapłatę, w celu rozliczenia stosunku obligacyjnego stron.

Zarządzeniem z dnia 17 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i skierował sprawę do rozpoznania w postępowania upominawczego.

Dnia 14 października 2019 r. Sąd Okręgowy wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym nakazał pozwanemu K. K., aby w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zapłacił na rzecz powoda R. kwotę 170.484,67 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 1 kwietnia 2019 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 5.749 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, albo wniósł w tym terminie sprzeciw.

Pozwany K. K. złożył sprzeciw od powyższego nakazu i zaskarżył go w całości, wnosząc o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie powództwa w całości. Jednocześnie pozwany wniósł o zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według załączonego spisu kosztów, a w przypadku jego braku według norm prawem przepisanych. W uzasadnieniu pozwany potwierdził fakt zawarcia umowy kredytu hipotecznego, na podstawie której bank wypłacił mu kwotę 130.000 zł. Równocześnie zarzucił, iż postanowienia łączącej strony umowy kredytu są sprzeczne z bezwzględnie obowiązującym art. 69 ust. 1 pr. bank. Podniósł także zarzuty odnośnie abuzywnego charakteru postanowień indeksacyjnych. W ocenie pozwanego roszczenie powoda nie zostało udowodnione z uwagi na jego wyliczenie z uwzględnieniem klauzul niedozwolonych. Zakwestionował także skuteczność wypowiedzenia umowy.

Wyrokiem z dnia 15 listopada 2021 r. Sąd Okręgowy w Warszawie

1. zasądził od pozwanego K. K. na rzecz powoda R. kwotę 170.484,67 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od kwoty 167.505,30 zł liczonymi od dnia 1 kwietnia 2019 roku do dnia zapłaty;
2. kosztami postępowania obciążył w całości pozwanego pozostawiając ich szczegółowe rozliczenie referendarzowi sądowemu.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 27 lutego 2008 r. pomiędzy E. a K. K. zawarta została umowa o kredyt hipoteczny nr (...). Zgodnie z § 2 ust. 1 umowy bank zobowiązał się oddać do dyspozycji K. K. kwotę w 130.000 zł. Kredyt był indeksowany do waluty obcej CHF. W § 2 ust. 2 umowy wskazano, że kredyt przeznaczony został na spłatę kredytu mieszkaniowego w innym banku, koszty dodatkowe związane z udzieleniem kredytu, spłatę innych kredytów i zobowiązań konsumpcyjnych. Okres kredytowania wynosił 360 miesięcy (§ 2 ust. 3 umowy) Oprocentowanie kredytu było zmienne i na dzień sporządzenia umowy wynosiło 4,98667 % w stosunku rocznym. (§ 3 ust. 1 umowy). W § 6 ust. 1 umowy ustalone zostały warunki spłaty kredytu. Kredytobiorca miał dokonywać spłaty rat kredytu, obejmujących część kapitałową oraz część odsetkową, w terminach i w kwotach określonych w umowie. Zabezpieczeniem wykonania umowy była hipoteka kaucyjna ustanowiona do kwoty 260.000 zł na nieruchomości położonej w P. przy ul. (...). W § 8 ust. 1 umowy zawarto zastrzeżenie, iż od zadłużenia przeterminowanego bank pobiera odsetki o charakterze zmiennym, które w dniu sporządzenia umowy wynosiły 16 % w stosunku rocznym.

Integralną część umowy stanowił Regulamin kredytu hipotecznego udzielanego przez P. pełnomocnictwo kredytobiorcy do dysponowania rachunkiem oraz wykonywania przez bank czynności w imieniu kredytobiorcy, oświadczenie kredytobiorcy o ustanowieniu hipoteki kaucyjnej, oświadczenie kredytobiorcy związane z zaciągnięciem kredytu zabezpieczonego hipoteką.

Zgodnie z § 9 ust. 1 i ust. 2 Regulaminu raty spłaty kredytu pobierane były z rachunku bankowego kredytobiorcy, prowadzonego w złotych, wskazanego w umowie. Raty spłaty kredytu wyrażone były w walucie obcej i w dniu

wymagalności raty kredytu pobierane były z rachunku bankowego według kursu sprzedaży zgodnie z Tabelą obowiązującą w banku na koniec dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu, a jeśli dzień wymagalności raty kredytu przypadał na dzień wolny od pracy, stosowano kurs sprzedaży zgodnie z Tabelą obowiązującą w banku na koniec ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień wymagalności raty spłaty kredytu.

W przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank zastrzegł sobie prawo do wypowiedzenia umowy w całości lub w części, z zachowaniem okresu wypowiedzenia, wynoszącego 30 dni, a w przypadku zagrożenia upadłością przedsiębiorcy – 7 dni (§ 21 ust. 1 pkt. 5 Regulaminu). W przypadku postawienia kredytu indeksowanego do waluty obcej w stan wymagalności, bank dokonywał zamiany waluty kredytu na złote według kursu sprzedaży zgodnie z aktualną Tabelą obowiązującą w banku (§ 21 ust. 3 Regulaminu).

Na dzień 2 stycznia 2018 r. saldo kredytu wynosiło 43 794,94 CHF. Kredyt został wypłacony kredytobiorcy zgodnie z postanowieniami umowy i Regulaminu. Początkowo kredytobiorca spłacał raty, jednak już w lutym 2009 r. pojawiły się zaległości w spłacie rat.

W dniu 25 września 2018 r. bank skierował do K. K. wezwanie do zapłaty wymagalnego zadłużenia w kwocie 579,55 CHF w terminie 14 dni roboczych od otrzymania wezwania, które nie zostało przez dłużnika odebrane.

Według wyciągu z ksiąg bankowych nr (...) z dnia 1 kwietnia 2019 r. K. K. z tytułu umowy o kredyt hipoteczny nr (...) z dnia 27.02.2008 zobowiązany był zapłacić na rzecz R. który jest następcą prawnym kredytodawcy, kwotę 170.484,67 zł, na którą składają się następujące należności:

- 1) 167.505,30 zł tytułem kapitału,
- 2) 1.630,15 zł tytułem odsetek umownych, naliczonych za okres od dnia 10.07.2018 r. do dnia 17.02.2019 r.,
- 3) 1.349,22 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych za okres od dnia 18.02.2019 r. do dnia 31.03.2019 r., tj. do dnia poprzedzającego wystawienie wyciągu z ksiąg bankowych.

Dnia 4 stycznia 2019 r. R. sporządził wypowiedzenie umowy kredytu hipotecznego nr (...) z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, które to wypowiedzenie zostało doręczone K. K. w dniu 24 stycznia 2019 r.

Pismem z dnia 19 lutego 2019 r. R. skierował do K. K. przedsądowe wezwanie do zapłaty kwoty 169.167,58 zł według stanu na dzień 19 lutego 2019 r. w terminie 7 dni. Pismo zostało doręczone w dniu 2 marca 2019 r.

Sąd Okręgowy uwzględnił w całości powództwo o zapłatę, którego podstawę stanowiła umowa kredytu hipotecznego nr (...) skutecznie wypowiedziana przez powoda pozwanemu. W konsekwencji tego wypowiedzenia kredyt został postawiony w stan natychmiastowej wymagalności, co oznacza powstanie obowiązku zwrotu przez kredytobiorcę całej kwoty kredytu niezależnie od pierwotnego harmonogramu spłat. W ocenie Sądu pozwany w żaden sposób nie wykazał, aby dochodzone przez bank roszczenie było zawyżone.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zakwestionowania ważności umowy kredytu, której pozwany zarzucał sprzeczność z art. 69 pr. bank. Zauważył, że K. K. dopiero w momencie składania sprzeciwu od nakazu zapłaty podniósł zarzuty związane z ważnością, abuzywnością postanowień umowy. Pomimo to nie załączył do akt żadnego dokumentu potwierdzającego złożenie bankowi oświadczenia o kwestionowaniu postanowień umowy, ani tym bardziej potwierdzenia, że wystąpił z powództwem o unieważnienie umowy. Kwestionowanie przez niego postanowień umowy nastąpiło już długo po fakcie niewywiązywania się z umowy kredytu i po jej skutecznym wypowiedzeniu. W ocenie Sądu stawiany przez pozwanego zarzut na etapie, w którym umowa została już wypowiedziana, jest co najmniej spóźniony.

Jeżeli pozwany zaprzestał spłaty rat kredytowo-odsetkowych, to stanowiło to nienależyte wykonanie zobowiązania (art. 471 k.c.), dlatego powodowi przysługiwało roszczenie o zwrot kredytu wraz z odsetkami. Sąd Okręgowy podkreślił,

iż dla rozstrzygnięcia sprawy nie miało znaczenia, czy postanowienia umowy były abuzywne, gdyż faktem jest, że bank wypłacił kredytobiorcy kwotę kredytu, a kredytobiorca zobowiązany był do jej zwrotu wraz z odsetkami i prowizją.

Zadłużenie pozwanego na dzień 1 kwietnia 2019 r., tj. dzień sporządzenia wyciągu z ksiąg bankowych stanowiło kwotę 170.484,67 zł, na którą składała się kwota 167.505,30 zł tytułem kapitału, kwota 1.630,15 zł tytułem odsetek umownych naliczonych za okres od dnia 10.07. 2018 r. do dnia 17.02.2019 r. oraz kwota 1 349,22 zł tytułem odsetek ustawowych za opóźnienie naliczonych za okres od dnia 18.02. 2019 r. do dnia 31.03.2019 r. Dlatego powództwo o zapłatę długu zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Pozwany zaskarżył apelacją orzeczenie Sądu Okręgowego w całości na podstawie zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego i materialnego, zarzucając:

1. błędne przyjęcie, że Sąd rozpoznający spór na kanwie przedsiębiorca - konsument nie stosuje przepisów dotyczących ochrony konsumenta w sytuacji wytoczenia powództwa przez przedsiębiorcę przeciwko konsumentowi, podczas gdy ochrona gwarantowana przez prawo krajowe i międzynarodowe przysługuje konsumentowi na każdym etapie relacji konsument – przedsiębiorca,

2. naruszenie art. 76 Konstytucji RP oraz art. 385¹ § 1 k.c. i art. 353¹ k.c. poprzez ich niezastosowanie,

3. naruszenie art. 6 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji obciążenie pozwanego obowiązkiem udowodnienia wysokości roszczenia, jakie miałyby przysługiwać stronie powodowej, w związku z faktem nieważności umowy,

4. naruszenie art. 229 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i w konsekwencji wyprowadzenie przez Sąd I Instancji niewłaściwego wniosku, że pozwany (nie przedkładając dowodu w postaci spłaty kredytu) nie kwestionuje i de facto przyznaje wysokość swojego zadłużenia wskazaną w dokumentach pochodzących wyłącznie od strony powodowej,

5. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez:

a) dowolną ocenę dowodu w postaci opinii biegłego dr hab. R. P. poprzez uznanie w ślad za opinią, że kredyt powiązany z kursem waluty obcej, nie posiada cech instrumentu finansowego,

b) dowolną ocenę dowodów w postaci tabelarycznego zestawienia spłat rat dokonywanych przez pozwanego.

W oparciu o podniesione zarzuty, pozwany wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości,

2. zasądzenie od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kosztów zastępstwa adwokackiego według norm prawem przepisanych za obie instancje,

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie jako bezzasadnej i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego okazała się zasadna, ponieważ Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, odmawiając dokonania oceny abuzywności postanowień umowy kredytu hipotecznego nr (...).

Wypowiedzenie, będąc prawokształtującym oświadczeniem jednej ze stron, powoduje ustanie istnienia zobowiązania ze skutkiem ex nunc .Wprawdzie nie niweczy umowy jako takiej, lecz sprawia, że wygasa wykreowane na jej podstawie zobowiązanie. Wobec powyższego z „wypowiedzianej umowy” w dalszym ciągu można skutecznie wywodzić nieprzedawnione roszczenia, jeżeli tylko dotyczą one zdarzeń i stanów faktycznych sprzed wygaśnięcia stosunku prawnego. W przypadku, gdy powód po dokonaniu wypowiedzenia dochodzi wobec pozwanego roszczeń, których

podstawą jest umowa kredytu, sąd powinien ocenić przesłankowo ważność i skuteczność tej umowy, ponieważ wypowiedzenie może dotyczyć jedynie trwającego stosunku zobowiązaniowego, nawiązanego na podstawie ważnej czynności prawnej (zasada ex nihilo nihil fit).

Pozwany konsument (kredytobiorca) nie tylko nie ma obowiązku formułowania żądania stwierdzenia nieważności umowy, ale w ogóle nie musi powoływać się na abuzywność postanowienia umownego. Obowiązek zbadania umowy w powyższym zakresie spoczywa bowiem na sędzie rozpoznającym spór z udziałem konsumenta (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2022 r., II CSKP 398/22, Legalis nr 2700379 i z dnia 31 sierpnia 2021 r., I NSNc 93/20, Legalis nr nr 2606818).

W orzecznictwie TSUE wyrażane jest stanowisko, zgodnie z którym sąd krajowy jest zobowiązany do zbadania z urzędu, czy warunki umowy wchodzące w zakres stosowania dyrektywy nr 93/13 mają nieuczciwy charakter, a także do tego, by dokonawszy takiego badania, zniwelować brak równowagi między konsumentem a przedsiębiorcą, o ile sąd ów posiada niezbędne ku temu informacje dotyczące stanu prawnego i faktycznego (por. wyroki TSUE: z 13 września 2018 r. w sprawie C-176/17, Profi Credit Polska, pkt 42; z 9 listopada 2010 r. w sprawie C-137/08 VB Pénzügyi Lzing, pkt 56; z 14 czerwca 2012 r. w sprawie C- 618/10, Banco Espaol de Crédito, pkt 44; z 21 lutego 2013 r. w sprawie C-472/11, Banif Plus Bank, pkt 24; z 21 kwietnia 2016 r. w sprawie C-377/14 Radlinger i Radlingerová, pkt 52; z 21 grudnia 2016 r. w sprawach C-154/15, C-307/15 i C-308/15 Gutiérrez Naranjo, pkt 58).

Również w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego stanowisko co do konieczności badania przez sąd z urzędu, czy w umowie zawartej przez przedsiębiorcę z konsumentem znajdują się niedozwolone (abuzywne), postanowienia jest szeroko aprobowane (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 22 października 2020 r., I CSK 238/19, Lex nr 3119811, z 17 czerwca 2021 r., II CSKP 35/21, Lex nr 3304780. z 3 sierpnia 2021 r., I NSNc 232/21, Lex nr 3207733. z 31 sierpnia 2021 r., I NSNc 93/20, Lex nr 3220158. z 22 września 2021 r., I NSNc 429/21, Lex nr 3227245.; z 1 grudnia 2021 r., I NSNc 535/21, Lex nr 3263601. z 3 lutego 2022 r., I CSKP 357/22, Legalis nr 2657778, z 11.05.2022 r., I NSNc 408/21, Lex nr 3341474 i z 28 października 2022 r., II CSKP 898/22, Legalis nr 2763908, z 21 września 2022 r., I NSNc 544/21, Lex nr 3489250 i z 21 września 2022 r., I NSNc 593/21, Lex nr 3488078.).

Oznacza to, iż sąd rozpoznający sprawę, poddając kontroli treść umowy i wynikające z niej prawa i obowiązki stron konsumenckiego stosunku zobowiązaniowego, obowiązany jest na każdym etapie postępowania zbadać, czy którekolwiek z kształtujących uprawnienia i obowiązki stron postanowienie umowy w okolicznościach sprawy nie stanowi postanowienia niedozwolonego (nieuczciwego). Powinien to czynić bez względu na inicjatywę procesową konsumenta, którego wskazanie w tym zakresie, w szczególności jako zarzut w postępowaniu, może być traktowane wyłącznie jako impuls zwracający uwagę sądu meriti na potencjalne istnienie takiego niedozwolonego postanowienia umownego.

Sąd ma obowiązek zbadania abuzywności postanowień umownych w granicach sporu (art. 321 § 1 k.p.c.), a w szczególności – w granicach przytoczeń faktycznych stron. Nie budzi wątpliwości Sądu Apelacyjnego, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy, zagadnienie potencjalnej abuzywności postanowień umowy kredytu było objęte przytoczeniami faktycznymi stron, skoro pozwany w złożonym sprzeciwie wprost do abuzywności się odwoływał, powód odniósł się do jego zarzutów, a do akt sprawy została dołączona umowa wraz z załącznikami, w tym stanowiący jej integralną część Regulamin. Już tylko ta okoliczność nakładała na Sąd Okręgowy obowiązek zbadania z urzędu, czy postanowienia tej umowy nie są abuzywne, a w przypadku uznania ich za niedozwolone określenia skutku (art. 385¹ § 2 k.c.) z tego wynikającego, którym może być bezskuteczność konkretnych postanowień lub upadek całej umowy.

Okoliczność wypowiedzenia umowy, (które jak już wskazano powyżej mogło dotyczyć tylko trwającego stosunku zobowiązaniowego, nawiązanego na podstawie ważnej czynności prawnej), nie może co do zasady spowodować pozbawienia pozwanego ochrony konsumenckiej gwarantowanej dyrektywą nr 93/13, która obejmuje zarówno etap nawiązywania relacji kontraktowej, jak i wykonywania zobowiązań przez kredytodawcę i kredytobiorcę. TSUE w wyrokach z dnia 9 lipca 2020 r., C-698/18 S.C. Raiffeisen Bank SA przeciwko JB. i z dniami 16 lipca 2020 r., C-224/19,

CY przeciwko Caixabank SA. stwierdził, że wykonanie umowy nie powoduje retroaktywnej zmiany okoliczności polegającej na tym, że w momencie jej zawarcia konsument znajdował się w gorszym położeniu. Zatem ograniczenie ochrony, jaką konsumentowi przyznaje dyrektywa nr 93/13 wyłącznie do okresu wykonania umowy, w takim sensie, że jej pełne wykonanie wyklucza jakąkolwiek możliwość skorzystania przez konsumenta z ochrony, zostało uznane przez Trybunał za niezgodne z systemem ochrony ustanowionym przez dyrektywę.

Pogląd ten należy odnieść także do sytuacji, gdy dochodzi do zaprzestania wykonania umowy, w wyniku ustania stosunku prawnego ex nunc wskutek jej wypowiedzenia.

Bez zbadania przez Sąd Okręgowy abuzywności postanowień umowy kredytu nie jest w ogóle możliwe dokonanie (przesłankowo) oceny jej ważności, bez czego z kolei nie można ocenić skuteczności wypowiedzenia umowy przez bank i zasadności roszczeń dochodzonych pozwem. W tych okolicznościach należy uznać, że sąd pierwszej instancji zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania, co skutkuje nierozpoznanie istoty sprawy.

Uznając apelację za uzasadnioną Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 108 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach instancji odwoławczej.

Obowiązujący w postępowaniu cywilnym model apelacji pełnej nie może bowiem prowadzić do przeniesienia na etap postępowania apelacyjnego ciężaru postępowania dowodowego i merytorycznego rozpoznania sprawy w zakresie abuzywności, po poczynieniu po raz pierwszy ustaleń faktycznych niezbędnych do dokonania takiej oceny, o czym miałyby orzekać sąd drugiej instancji. W takim przypadku rozstrzygnięcie przez sąd drugiej instancji o żądaniu poddanych pod jego osąd prowadziłoby w istocie do naruszenia konstytucyjnej zasady dwuinstancyjności postępowania.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności zbada z urzędu, na podstawie zaoficerowanych przez strony środków dowodowych, czy w umowie o kredyt hipoteczny nr (...) znajdują się niedozwolone (abuzywne) postanowienia i stosownie do wyników tej oceny, która nie wymaga odwołania się do opinii biegłego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 2022 r., II CSKP 898/22, Legalis nr 2763908), oceni przesłankowo ważność umowy kredytu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2022 r., II CSKP 398/22, Legalis nr 2700379). Dopiero wówczas zaktualizuje się (w przypadku ważności umowy) lub stanie się bezprzedmiotowe (w przypadku nieważności/trwałej bezskuteczności umowy) badanie skuteczności jej wypowiedzenia przez przedsiębiorcę i ocena zasadności roszczeń banku wobec pozwanego, których umowa stanowiła podstawę, a które nie wygasły wskutek jej wypowiedzenia.

SSA Edyta Jefimko